

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 11 november 2024 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een orthodontische behandeling en een behandeling bij de kaakchirurg.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.12.1 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzekerde is een jongen, geboren in 2008. De diagnose van de behandelend orthodontist d.d. 1 december 2021 luidt: "*Angle Klasse II/1, agenesie 12,31 en 34 (in het dossier soms 35 genoemd), hypoplastische elementen, mesio-faciaal groeipatroon, dekbeet, steilstaand bovenfront*". Door de behandelend orthodontist is op 15 december 2021 een aanvraag ingediend voor een orthodontische behandeling van verzekerde. Daarnaast is door de behandelend kaakchirurg op 18 januari 2022 een aanvraag ingediend voor een kaakchirurgische behandeling. De kaakchirurgische behandeling bestaat uit het plaatsen van Bollard ankers (botankers) en micro-screws (minischroeven) ten behoeve van een mesialslider. Verzoekster vraagt om vergoeding van de aangevraagde orthodontische behandeling en de behandeling bij de kaakchirurg ten laste van de basisverzekering.

Verweerder heeft de aangevraagde orthodontische behandeling en de behandeling bij de kaakchirurg afgewezen. Volgens verweerder is geen sprake van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel. In de indicatieve lijst staat weliswaar aangegeven dat vergoeding mogelijk is bij oligodontie van vier of meer blijvende gebitselementen in één kaak, dan wel van twee of meer gebitselementen in één kwadrant, exclusief derde molaren. Het voorkomen van een indicatie op de lijst betekent echter niet automatisch dat aanspraak bestaat op de vergoeding van orthodontie. De agenesie van de elementen 12, 31 en 34 en de daaruit voortvloeiende functieproblematiek, is volgens verweerder in ernst niet vergelijkbaar met de geschetste indicaties en voorwaarden die gelden voor bijzondere tandheelkunde.

Daarnaast is volgens verweerder geen sprake van medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheeskundige. Hiermee wordt niet bedoeld het plaatsen van een botanker of mesialslider, zoals bij verzekerde, maar een kaakoperatie waarbij sprake is van een noodzaak voor het corrigeren van de stand van de kaken (osteotomie). De orthodontie kan dan ook niet uit de basisverzekering worden vergoed. Nu er geen aanspraak is op de orthodontische behandeling is er geen vergoeding mogelijk voor het plaatsen van de botankers. Het plaatsen van de botankers dient immers geen zelfstandig doel.

Tot slot stelt verweerder dat in het door verzoekster ingebrachte tandheeskundig advies wordt genoemd dat verzekerde amelogenesis imperfecta heeft. In dit advies wordt aangegeven dat het gebit van verzekerde zonder de voorgestelde zorg geen gelijkwaardige functie heeft, dan als hij zijn aandoening (amelogenesis imperfecta) niet had gehad. Amelogenesis imperfecta blijkt volgens verweerder echter niet uit de aanvraag voor de orthodontische behandeling en vormt ook geen aanspraak op bijzondere tandheeskunde.

Juridisch kader

Orthodontische behandeling

Uit artikel 2.7 van het Besluit zorgverzekering volgt dat een verzekerde slechts aanspraak kan maken op orthodontische hulp wanneer sprake is van een zodanige ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel dat een verzekerde zonder de tandheeskundige zorg geen tandheeskundige functie kan behouden of verwerven, gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet zou hebben voorgedaan (lid 1 onder a) en waarbij medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheeskundige noodzakelijk is (lid 3).

Indicatieve lijst

Om houvast te hebben bij de beoordeling van aanvragen heeft het College Adviserend Tandartsen (CAT) in 1995 in samenwerking met de hoogleraren orthodontie een 'indicatieve lijst' opgesteld van aandoeningen waaraan in dit verband kan worden gedacht.¹ Het gaat hier niet om een limitatieve lijst, maar om een hulpmiddel om eenduidige beoordeling van aanvragen te bevorderen. Op de lijst staan 'seriously handicapping malocclusions' (zeer ernstige afwijkingen) die gepaard gaan met en/of leiden tot ernstige objectiveerbare functiestoornissen, waarbij veelal sprake zal zijn van een interdisciplinaire behandeling. Er dient echter altijd in het individuele geval beoordeeld te worden of sprake is van een ernstige functiestoornis.

Kaakchirurgische behandeling

Het plaatsen van een botanker of minischroef is een te verzekeren prestatie in het kader van chirurgische tandheeskundige hulp van specialistische aard.² Deze behandelingen komen voor vergoeding ten laste van de basisverzekering in aanmerking indien de verzekerde daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.³

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheeskundig en juridisch beoordeeld.

¹ College Adviserend Tandartsen, 'Indicatieve lijst', 22 september 1995. Te raadplegen via: <https://college-at.nl/wetten-en-regels/80/uitspraken/>

² Artikel 2.7, vijfde lid, onder a, van het Besluit zorgverzekering

³ Artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering

Orthodontische behandeling

Voor orthodontische hulp gelden strenge criteria. Het moet gaan om een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel, waarbij medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk is. Dit betekent dat het moet gaan om schisis (gespleten lip-kaak- en gehemelte) of een in ernst met schisis vergelijkbare aandoening. Hiervan is bij verzekerde geen sprake. Een mesio-faciaal groei patroon, hypoplastische elementen, agenesie/afwezigheid van drie (niet aangelegde) elementen, een dekbeet en steilstaand bovenfront, worden niet aangemerkt als een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel. Verzekerde voldoet derhalve niet aan de vergoedingsvoorwaarden voor orthodontie ten laste van de basisverzekering.

Naar aanleiding van hetgeen verweerder aanvoert met betrekking tot oligodontie merkt het Zorginstituut het volgende op. Op grond van de indicatieve lijst kan sprake zijn van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel bij oligodontie van vier of meer blijvende gebitselementen in één kaak, dan wel van twee of meer gebitselementen in één kwadrant, exclusief derde molaren. Het Zorginstituut gaat ervan uit dat hiermee in totaal zes niet-aangelegde gebitselementen worden bedoeld: vier in één kaak én twee of meer gebitselementen in één kwadrant. Bij verzekerde is dan ook geen sprake van oligodontie. Overigens dient altijd in het individuele geval beoordeeld te worden of ook daadwerkelijk een ernstige functiestoornis bestaat. Het is ook mogelijk dat bij minder dan zes niet-aangelegde elementen een zeer ernstige functiestoornis bestaat, dit wordt dan alleen geen oligodontie genoemd. Bij verzekerde bestaat echter geen zeer ernstige functiestoornis.

Het Zorginstituut merkt voorts op dat uit het aanvraagformulier niet blijkt dat bij verzekerde sprake is van amelogenesis imperfecta. Derhalve is niet beoordeeld of op grond van deze aandoening aanspraak bestaat op vergoeding van orthodontische hulp ten laste van de basisverzekering.

Kaakchirurgische behandeling

Een botanker of minischroef wordt aangebracht in het kader van een orthodontische behandeling. Een botanker of minischroef dient als kaakchirurgische verrichting geen zelfstandig medisch doel. Nu verzekerde niet voldoet aan de vergoedingsvoorwaarden voor orthodontie ten laste van de basisverzekering, is verzekerde niet redelijkerwijs aangewezen op het plaatsen van botankers en minischroeven. De kaakchirurgische behandeling (het plaatsen van botankers en minischroeven) komt derhalve niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat verzekerde een (verzekerings)indicatie heeft voor orthodontische hulp. Omdat verzekerde geen (verzekerings)indicatie heeft voor orthodontische hulp, is verzekerde niet redelijkerwijs aangewezen op een kaakchirurgische behandeling waarbij botankers en minischroeven worden geplaatst. Verzoekster kan derhalve ten behoeve van verzekerde geen aanspraak maken op vergoeding van een orthodontische behandeling en kaakchirurgische behandeling ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzekerde heeft geen (verzekerings)indicatie voor de vergoeding van een orthodontische behandeling en is niet redelijkerwijs aangewezen op een kaakchirurgische behandeling (plaatsen van botankers en minischroeven) ten laste van de basisverzekering.